

som Reformen ikke strander paa, hvis Folketinget virkelig mener, at Skolelærerne ere særlig kvalificerede til at være Ægteskabsforstandere, og særlig ønsker, at de skulle kunne blive det. Det er noget, som nok lader sig ordne.

Det ærede Medlem for Københavns 11te Valgkreds (Sigvald Olsen) ankede over, at det blev Biskoppen, der skulde afgøre, hvorvidt en Mand kunde faa Kirkens Indvielse af sit Ægteskab eller ej. Jeg tror dog, det vilde være urigtigt at vedtage noget andet, f. Eks. at det var Kultusministeren, der skulde appelleres til. Biskoppen staaer i Virkeligheden som den Mand, der er sat i Spidsen for Kirken, og det er derfor rimeligt, at det er ham, der faar Afgørelsen, saa at Borgerne føle, at de her staa over for selve Kirkens Repræsentant, altsaa over for en virkelig kirkelig Afgørelse af Sagen.

Der har dernæst været ført en hel Del Forhandling her om Betalingen. Det er blevet sagt, at den var for høj, at det blev en Skat paa Kommunerne o. s. v. Jeg tror nu ikke, man skal have let ved at faa det slaaet op til en stor Udgift for Kommunerne. Jeg føler mig overbevist om, at hvis Lovforslaget bliver ført igennem, vil det vise sig, at i alt Fald for den aller største Part af Kommunerne bliver der slet ingen Tilfælde, hvor den kirkelige Velsignelse ikke søges af Brudeparret, og der vil altsaa der ikke blive Tale om nogen Udgift for Kommunerne, men snarere om en Indtægt, som jeg mener, man kunde unde Kommunerne, ogsaa under Hensyn til, at det kunde jo være, man enedes om at lade Kommunerne anskaffe Protokollerne, hvad jeg antager, Finansministeren vil sætte Pris paa. Dernæst tror jeg ikke, det vil blive nogen ny Skat paa Hartkornet, her er Tale om, thi dette Lovforslag følges jo — ganske vist ikke i Dag, men, som jeg har nævnet, om ganske kort Tid — af et Forslag til Lov om Afløsning af Offer og Accidenser, og denne Afløsning vil slet ikke falde paa Hartkornet. Det er noget, jeg tidligere har omtalt, og som jeg selvfølgelig staaer ved endnu, at det maa blive en Afløsning, som falder efter Formue og Lejlighed.

Der har været holdt paa den fakultative Ordning af dette Forhold. Det er

mærkeligt nok, at de Mænd her i Salen, som nu holde paa denne Ordning, hørte jeg ikke tale derom, da vi i 1896 foreslog denne Ordning, og de Præster, som nu holde paa denne Ordning, mærkede man heller ikke eller saa godt som ikke noget til den Gang. Det er jo galt at komme bag efter, det er ikke heldigt, hverken uden for eller i denne Sag. Jeg tror, at Forholdene nu ere løbne saadan sammen, om man saa maa sige, at den eneste Ordning, der er mulig i Øjeblikket, er den, der her er foreslaaet. Men jeg tror i Virkeligheden ogsaa, det er den heldigste baade for Borgerne og for Kirken, og det har jeg egentlig hele Tiden ment. Naar jeg i sin Tid foreslog den fakultative Ordning, var det, fordi jeg troede, at den lettest gled igennem, og at man lempeligst vilde komme frem paa den Maade. Det, her er foreslaaet, tror jeg, er den bedste Ordning, fordi derved naar man i Virkeligheden til, at Kirken bliver stillet frit, og at Borgerne blive stillede frit. Og hvis ærede Medlemmer vilde læse i Motiverne, hvad Biskop Rørdam udtalte om denne Sag, ville de se, at han ogsaa siger, at han i sin Tid har været Tilhænger af den fakultative Ordning og at han har skreven derom i sin lille Bog om „De kirkelige Frihedsspørgsmaal“, men at han ved en dybere Betragtning af Sagen er kommen til at se, at det virkelig er mere holdbart og mere rigtigt at gaa til den her foreslaaede Ordning, idet det saa virkelig kommer til at staa klart baade for den ene og den anden Part, at Ægteskabet er ikke en Ordning, ikke en Indstiftelse, som er paabudt ved Kristendommen, men den er langt ældre, at det er en menneskelig Indstiftelse eller, som Luther har sagt, en verdslig Ting. Men Kirken velsigner Ægteskabet, og derfor er det ogsaa et rigtigt Udtryk, som staaer i Lovforslaget „Indvielse af Ægteskabet“, og jeg maa netop holde paa den Betegnelse: Kirkens Indvielse af Ægteskabet. Ægteskabet er indgaaet, men man søger Indvielse deraf, Velsignelse deraf ved Kirken.

Til disse noget spredte Bemærkninger skal jeg indskrænke mig, idet jeg i øvrigt mener, at en Forhandling i Udvalg vist er den rette Maade at ordne disse Spørgsmaal paa.